

KVINNORNAS TIDNING

N:o 32. 2:dra årg.

6 Augusti 1922.

Annonpris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje Söndag.

Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomiafdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: — 1/2 år Kr. 3:75.
Lösnummer 15 öre.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1922

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Drottning Victoria 60 år.
Utländskronika i sammandrag.
Skolreformen och flickorna. Av lektor Jenny Richter Velander.
Personlig magnetism.
Beundran eller kärlek?
Mödrarnes arbete utanför hemmet.
Björnstjerne Björnssons brev. Av A. M. L.
Barnåktenskap i England.
Familjehushåll eller centralisering.
Vid Rhen och Mosel. Resebrev av A. C.
Ett förtydligande. Av Anna Lenah Elgstöm.
Billerrorn.
Skämt.
M. M.

Utländskronika i sammandrag.

Göra vi oss reda för vad som nu försiggår i Tyskland, för den stämning av förtvivlan, hat och raseri, som under trycket av den påtvingade utarmade freden alltmer griper omkring sig bland dess folk?

De sår freden alltjämt slår synas mera ondartade än de av kriget vållade.

Hur måste icke allt detta kännas för det patriotiska tyska folket —

Stora områden besatta och myndigheten lagd i fiendehand. Främmande härar trampa fäderneslandets under kriget framgångsrikt värjda jord och leva i utmanande sysslolöshet kräsliga, medan rikets egna innebyggare lida nöd. Främmande förhatlig flagg vajar över obesegrade tyska fästningar, föres av patrullbåtarna på Rhen, dit under kriget icke ett enda fiendefartyg nådde. Svarta trupper äro härar i gamla förnämliga tyska kulturstäder, tåga dagligen genom gatorna under negermusikens vilda, örönskande o ljud, ett skådespel pittoreskt måhända på rätt ort och ställe, men här i denna miljö odelat barbariskt och avskryvärt, en provokation väckande även hos en icke-tysk tanken på slavpiskan. Under den rådande svåra bostadsnöden lägger den främmande militären beslag på offentliga och enskilda byggnader, drivande ut ägarne eller tvångsinkvarterande sig hos dem, görande sig brett hemmastadda, oförliga anslag förbjuda landets egna barn tillträde till de lekplatser, som beslagtogs för de främmande barnens räkning, tyska myndigheter åläggas att inreda och upprätthålla präktigt utstyrd bordeller för de svarta soldaterna, vilka, skamlöst, under dagens alla timmar i skaror stå väntande utanför för att komma in till vita kvinnor.

Det är tusende nålstyg, tusende förödmjukelser, tusende blodiga förolämpningar —

Och allt detta fastän "freden" räckt i snart fyra år!

Vidare! De stipulerade svindlande höga skadeståndsbetalningarna hava fullständigt undergrävt landets ekonomiska ställning. De tyska sedelprässarne utslunga ständigt nya sedelmassor, pengarne sjunka i värde, nej, störta ned, utlandsvarorna bliva genom valutaskillnaden i sprängvis allt

dyrare, allt oätomligare, de inhemska stiga jämväl i pris genom de av arbetstagarne åter och åter krävda löneförbättringarne — prisskraven är i snabb och oavbruten rörelse uppåt. Hur många hushåll hava väl råd att betala 240 mark för ett kg. smör, 200 mark för ett tjug ågg, 300 mark för ett kilo kött? Vi svenskar "översätta" genast dessa summor i vårt eget mynt och finna dem billiga nog. Vi glömma, att tysken icke kan räkna på detta sätt. Han har visserligen fått sina inkomster ökade kanske trettiofaldigt sedan förkrigstiden, men en mängd nödvändighetsvaror hava fördyrats hundrafaldigt och därutöver.

Vilka oerhörda svårigheter för det stora flertalet tyska hushåll att anskaffa de nödiga medlen till familjens uppehälle, vilken hopplös, kraftutslutande uppgift för de tyska husmoderarna att få hushållets debet och kredit att gå ihop, att få tillräckligt närande kost på bordet, vilken fruktansvärd situation för alla dem som tidigare sammansparat ett större eller mindre kapital för ålderdomen och nu, när dessa kapital förintats genom det fallande penningvärdet, hotas av det bittraste armod!

Det är mot bakgrunden av dessa outhärdliga förhållanden, denna allmänna ångsan, hoppelöshet, fruktan och desperation man måste se den inre splittringen i Tyskland, kampen mellan republikaner och monarkister, de meningslösa politiska morden, strejckerna, det växande klasshatet. Och även det inom alla samhällsklasser stigande sjudande hatet mot den gemensamma yttre fienden — Frankrike! Varje kännare av tyska förhållanden kan vitsorda, att hatet utåt endast är riktat mot Frankrike. Icke mot England och Italien, vilkas hovsamhet i uppträdandet och försonliga fredliga hållning man med uppriktig tacksamhet erkänner. Fienden är det oförsönliga Frankrike med dess för den tyska nationalkänslan utmanande uppträdande, dess skadeståndspolitik, som förstör Tysklands valuta och kredit, driver det mot statsbankrott och ruin, inre sammanbrott och kaos.

Och Frankrike å sin sida förtäres av fruktan för det vapenlösa Tyskland. Vad har det att frukta? Till synes intet. Och dock, vem vet? Det har förberedats, att nästa krig icke skall bli en tvekamp mellan härar och flottor utan en kemisternas strid.

Hur farofyllt situationen är har den engelske premiärministern Lloyd George betygat i ett nu i dagarne hållet offentligt fredsföredrag:

"Lägg märke till", yttrade han därvid, "vad som sker i världen. Nationerna konstruera ännu fruktansvärdare förstörelsemedel än dem vi sågo under världskriget. För vad ändamål? Icke för freden, det är visst. Dessa redskap rikta sig icke mot härrarne, utan äro avsedda till angrepp på obefästa städer med fredlig befolkning. Med deras hjälp skall man dräpa, förgifta, lemlästa, bränna till döds försvarslösa människor. Överallt samla uppstående konflikter nya mängder sprängämnen: avund, ovilja, misstänksamhet och fruktan, framför allt fruktan, denna den farligaste av alla sinnesstämningar. — Vad jag har sett av kriget har föranlett mig att lova, att jag med hela min energi skall förhindra att mänskligheten åter skall

Skolreformen och flickorna.

Av Lektor Jenny Richter Velander.

(Sv. Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.)

Skolkommissionens förslag att om-lägga hela vårt undervisningsväsen till enhetskoleorganisation lovar en ljusning i flickornas lott, så vitt som högre utbildning och bättre uppfostran är ett gott. Utgående från principen, att staten skall leda och kontrollera nationens skolväsen, ansvara för dess ekonomi och tillförsäkra all ungdom, kvinnlig såväl som manlig, lika möjligheter "att få den utbildning, som den individuella utrustningen medger, och som medborgarskapet förutsätter som nödvändig", öppnar S. K. för flickorna alla möjligheter, som den ger gossarna, men

behöva genomgå krigets oväder och eld, dess brottslighet, avskryvdhet och smuts."

Dessa ord båda dock gott för den förestående sammankomsten mellan Englands och Frankrikes premiärministrar, vid vilken skall debatteras den franska skadeståndspolitiken, närmast med anledning av den planerade militära aktionen mot Tyskland, om detta ej kan betala sina den 15 aug. förfallna skadeståndsbetalningar. Kanhända skall det lyckas Lloyd George att förhindra denna aktion, vars hela världen föröndande följer icke kunna överblickas.

Engelska regeringen har i den allmänna skadeståndspröva utförd ett uppseendeväckande aktstycke av innehåll att England skulle vara berett att avsäga sig alla anspråk på tyska skadeståndet och jämväl avskrivna sina fordringar hos de allierade, om detta avstående från egna fordringar inginge såsom ett led i ett allmänt arrangemang för hela frågans lösning. Då Amerika emellertid vill ha betalning för sina fordringar hos England, är detta land nödsakat att individa sina fordringar hos Frankrike och övriga gäldenärer. — England är skyldigt Amerika 900 milj. pund, under det att dess fordringar hos de allierade uppgå till 1,834 milj. pund. En möjlighet finns ju att Amerika för att bringa reda i världens förstörda finanser skall vara benäget för en avskrivning av sina engelska fordringar. Detta skulle i sin ordning framtvinga liknande eftergifter ifråga om övriga interallierade skulder.

Utom den tyska frågan är veckans viktigaste utrikespolitiska händelse Grekländs beslut att söka sätta sig i besittning av Konstantinopel. Grekland och Turkiet befinna sig alltjämt i krigstillstånd med varandra, ehuru de så ytterligt sällan slåss att den övriga världen glömmor bort deras mellanhavande och därför yrkaven mottager en så uppseendeväckande nyhet som den nu senast meddelade. Vad som ligger bakom beslutet om Konstantinopels besättande är icke med visshet känt. I den turkisk-grekiska striden hava de engelska sympatierna hittills varit på Grekländs sida — kanske de äro det ännu — och Frankrikes på Turkiets.

(Eftertryck förbjudes.)

Beundran eller kärlek?

Jag tror, skriver Dorothy Ditt, en amerikansk författarinna, att kvinnor värdera beundran mer än något annat i världen. Beundran, detta är vad de hungra och törsta efter från vaggen till graven. Utan överdrift kan sägas, att beundran är en absolut nödvändighet för kvinnan.

Beundrad är kvinnan lycklig, saknade hon så allt annat. Utan beundran ledes hon vid livet, går hon så — i sidan och sammet.

Själv tror kvinnan att vad hon ästundar är kärlek, men det av kärlekens väsen som för hennes hjärta kärrast är lovprisandet.

Den lycklige älskarens ros är henne en söt och härlig lukt; med giriga öron insuper hon hans honungsljuva ord, och därför att hon i evighet skulle kunna lyssna till detta, tror hon, att hon älskar honom. Hon tror att hennes hjärta är rört, när det i själva verket bara är hennes fåfänga.

Självva förstå kvinnorna ej att kärleken kommer först i andra rummet, men i alla fall förhåller det sig så. Man behöver inte äga profeterandets gåva för att förutse vad svar den man skulle få, som sade till en kvinna:

Min kära vän, du är en mycket ful liten flicka, ditt hår saknar glans och dina ögon är som brända hål i en flit. Din figur är som den vore skuren ur papp, du har ingen hy att tala om och ej heller är du så över sig intelligent. Men du är god som guld och älskvärd och flitig och just en hustru för mig. Vill du bli min?!

Skulle inte hans "kära vän" räta på sig och säga:

— Ni förolämpar mig. Ett ord till och jag ropar på pappa.

Likaså belysande och bekräftande satsen, att det är beundran och inte kärlek kvinnor ästunda, är de gifta kvinnornas ställning till sina män. En kvinna, vars man arbetar sig till döds för att göra livet angenämt för henne, känner sig olycklig, förbisedd och försummad, därför att han slutat upp med att säga henne artigheter.

Detta begär efter beundran, som den äkta mannen är alltför upptagen eller rätt och slätt ouppmärksam för att skänka henne, är kanske grundorsaken till de flesta husliga tragedier. En man gifter sig med en kvinna och tar för avgjort att hon, utan vidare

S. K. Många statliga skolyper för en liten ungdomsskara på ett 50,000-tal hotar med en av tvenne faror: antingen en för ett litet folk orimligt betungande skolbudget eller så torftiga ekonomiska förhållanden, att man måste nöja sig med för låg kvalitetsgrad. I det senare fallet kan staten icke hindra, att privata företagare anordna undervisning för de ungdomar, som icke nöja sig med denna kvalitetsgrad, och därmed berövar sig själv kapacitet att sörja för och kontrollera att dess ungdom får den utbildning, som medborgarskapet förutsätter som nödvändig.

Ann.: A-skola 8 kl. direkt på folkskola. B-sk. 3 kl., byggd på realskolans kl. 3. C-sk. 1 kl., byggd på realskola.

ordande om saken, vet att han älskar och beundrar henne. Men sådan är inte kvinnan. Hon längtar efter lov-sånger, som blomman efter vatten.

I vårt sorgliga liv finns väl ingenting sorgligare än att det finns miljoner hustrur som hungra efter en smula beundran, lite beröm av sina män, utan att dessa ha en aning därom.

Det finns naturligtvis undantag, men i stort sett förhåller det sig likväl så, att ingen musik är ljuvligare i en kvinnas öron än lov och pris av henne själv, att hon begär beundran mer än kärlek och slutligen att hon värdesätter kärlekens styrka efter de uttryck den tar sig som beundran.

Personlig magnetism.

Vad är personlig magnetism? Vi begagna uttrycket i många förbindelser; men ingen av oss vet precis vad vi mena med det. Magnetismen har otvivelaktigt något att göra med viljekraften, men i vilket förhållande dessa två stå till varandra är ej gott att säga med bestämdhet.

Allt vad vi kunna säga är att det existerar en kraft, som utstrålar från vissa personer i större eller mindre grad och som synes verka direkt på själen hos de människor, med vilka de sammanträffa. Det är en moraliskt indifferent kraft, som i lika grad utövas av goda och dåliga människor. Ibland är den förenad med den intellektuella styrka som övertygar, den moraliska skönhet som väcker förundnad, den sympati och insikt som vi se upp till. Ibland åter uppträder den fullkomligt skild från det, som är gott och sant och skönt.

Det har sagts att många av de mest framstående amerikanska miljonärerna aldrig skulle kunnat skapa sina förmögenheter utan sin personliga magnetism, d. v. s. i detta fall deras förmåga att vinna människor för sig. Emerson, som kände sina landsmän, säger: "Det finns snillen i handel lika väl som i krigskonst, politik och diktkonst, och anledningen till att den eller den röner framgång i livet kan icke definieras. Det ligger i individens själ, det är allt vad man kan säga därom".

Men fråsett stora och framstående personligheter. Vilken oerhörd faktor är ej den personliga magnetismen i det enskilda livets förhållanden! I viss mening finnes intet, som är mera värdefullt att äga. I fall en ny läkare eller advokat eller präst gör ett gott intryck på oss, säga vi ej till våra vänner att vi finna honom så och så duktig eller utmärkt. Vi säga endast instinktmissigt: "Han tyckes vara en präktig människa", och mena oftast därmed att han är magnetisk. Detta hindrar icke att han är allt vad man för övrigt kan tänka sig, god eller dålig, undantagandes kanske en dummerjös.

Mycket av det vi kalla att komma fram i livet beror nu för tiden av personligheten, och det finnes inom alla samhällsklasser personer, som göra intryck, och andra, som ej göra det. Man kan nästan vara säker på att den eller den gossen kommer

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET

GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

EGNA FONDER KR. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande räntaTelegramadress
"Kreditbolaget"

I VARJE SVENSKT HEM

som vill följa
dagshändelserna
inom politikens,
handels-, kon-
stens och littera-
turens område
**läser man
numera**

GÖTEBORGS HANDELS- OCH SJÖFARTS-TIDNING

att bli något; ty alla komma ihåg honom. När vi se tillbaka på vårt liv är det förvånande att lägga märke till hur många vi i det närmaste glömt av de talrika människor, vilkas vägar korsat våra. Deras gestalter ha försvunnit i en dimma. Men så finnes det andra, som vi levande erinra oss utan att kunna angiva någon bestämd orsak därtill. Vi träffade dem kanske till och med sällan, och likväl tråda deras bilder fram för vårt minne med samma klarhet, som då vi första gången sågo dem. Det är icke alltid folk, som utträttade så märkliga ting, att vi därför måste minnas dem, eller som förekommo oss så framstående. En människas ställning och handlingar äro ingen tillförlitlig måttstock för hennes betydelse. Vi kunna på det hela taget ej bestämt säga varför vi minnas dem så väl, vi komma endast tillbaka till den amerikanske filosofens ord: "Orsaken ligger i själva människan".

I sällskapslivet är magnetismen en kraft, som man alltid måste räkna med, men det är en kraft, som ej kan mätas utan vidare. Det är ej lätt ens för en erfaren världsmänniska att med bestämdhet förutsäga huruvida en person skall göra lycka i sällskapslivet eller ej. I fall ett dussin människor, som sammanträffa i ett hus, skulle rösta om vilka som voro de tre angenämaste gästerna skulle resultatet av omröstningen den första och den fjärde aftonen, de råkades, sannolikt bli mycket olika. Tillfälligheter i utseendet, hållning och konversationsätt kunna utöva sitt inflytande på utgången av en dylik tävling, men i nio fall av tio är det magnetismen, som bestämmer vilken som skall avgå med segern.

Men är den personliga magnetismen i sig själv oförklarlig, så förklarar den åter genom sin tillvaro många underliga företeelser. Den är det okända något, som ligger till grund för allt det oförtjänta anseende och alla de skenbarligen grundlösa traditioner, vi påträffa. Vi känna ingen mera tröttnande eller fränstötande läsning än en rad levnadsbeskrivningar över helgon. Och likväl framkalla blotta namnen på många av dessa helgon hos romerska katoliker en brinnande och uppriktigt andakt. Ligger icke orsaken härtill i den magnetism, som gav deras personligheter ett så framstående rum i kyrkan, och vars doft ännu omgiver hägkomsten av dem och ger dem makt över deras tillbedjares hjärtan? Det är denna okända makt, som upprätthållit deras inflytande genom tiderna, och som ännu gör sig gällande i trots av dumma sagor och meningslösa underverk och de triviala berättelserna om armod och fasta, som vanpryda och i många fall kunna sägas helt och hållet utgöra deras biografier.

Och vända vi oss från helgonen till världsmänniskorna, så finna vi i historien många romantiska namn, som intaga en långt mera framträdande plats, än de på grund av sin verkliga betydelse äro berättigade

till. De hänlede människornas uppmärksamhet på sig och fortsätta att göra det. Vi tro, att det ännu i den dag som är, finnes skottar, som lidelsefullt försvara Maria Stuarts karaktär, icke därför att de äro okunniga om hennes historia, utan därför att de äro vanmäktiga gent emot hennes minnes fortlevande magnetism — som i livstiden satte henne i stånd att avvärja och förtrolla varje man och kvinna, som kom under hennes personliga inflytande.

Oaktat magnetismen ej står i något nödvändigt sammanhang med intellektuella och moraliska egenskaper, förstärker den dock i utomordentligt grad värdet av dessa egenskaper. Och lika visst som det goda är en starkare makt än det onda, lika visst som visdom är starkare än dårskap, lika säkert är det att när personer med framstående moralisk karaktär och stor intellektuell begåvning därmed förena den magnetiska egenskapen, skola de vara i stånd att vrida världen på dess gångjärn.

Vi ha säkerligen alla kommit i beröring med människor, vilkas personlighet i hög grad givit lyftning åt deras ord. Vi trodde först att deras ord hade övertygat oss och insågo vilken oerhörd roll deras personliga magnetism spelade i vår omvändelse till deras betraktelsesätt, när vi sökte att ge fortsatt avlopp för deras våltalighet till andra och funno vår åhörarkrets fullkomligt oberörd därav.

Det är något visst mystiskt med det, vi kalla personlighet; men det är den starkaste makt i världen. De största och mest vittomfattande, idéer, de stora reformationerna, revolutionerna och religiösa rörelserna utgå från stora personligheter. Den västerländska civilisationens historia är en slags apostolisk succession. Stora mäns övertygelser ha större vikt än deras argument. De behåra sina åhörare mera än de övertyga dem. De äro ett levande förkroppsligande av sina teorier. Efter deras död får det ej dröja allt för länge innan deras teorier åter framtråda i ett dylikt levande förkroppsligande, ty måste de svalna i böcker, bli de snart endast döda bokstäver. Vad vi kalla nya idéer är oftast ingenting annat än gamla idéer, som passerat genom ett snille och som därigenom på nytt blivit laddade med livselektricitet.

Från kvinnovärlden.

Internationella förbundet för kvinnliga akademiker har för första gången sedan förbundets stiftelse utdelat sitt årliga stipendium, 300 pund sterling, vilket tilldelats dr Hanna Rydh-Schmittger, Sverige. Dr Rydh har för avsikt att i Frankrike studera den franska geologien, speciellt franska stenåldern.

England har i dagarna fått sin första kvinnliga advokat i miss Ivy Williams, den första av de vid engelska universitet inskrivna sju kvinnliga jurist studerandena, som absolverat sin examen.

I de flesta länder stipulera äktenskapslagarna, att kvinnan vid giftermål antager mannens nationalitet, även om denna är en annan än hennes verkliga. I många fall är detta

Aktiebolaget Nordiska Handelsbanken

Stockholm. GÖTEBORG. Malmö.

Egna fonder: Kr. 72,650,000:—

Fullständig bankrörelse.

Drottning Victoria 60 år.

I morgon den 7 augusti ikläder sig allt Sveriges land fästlig flaggskrud till hyllande av landsens moder, Drottning VICTORIA, som denna dag fyller sitt 60:de levnadsår. Under skiftesrika år, under dagrar och skuggor har den tid förflutit sedan för nära fyrtioett år tillbaka Sveriges konung, dåvarande kronprinsen hemförde sin gemål, prinsessan Victoria av Baden till sitt nordiska arvländ. Den folkhyllning, som härvid brusede emot den unga kronprinsessan, och som då var ett uttryck för nationens förhoppningar och förväntningar, skall nu fyrtioett år senare stiga lika stark och mäktigt emot henne, men nu med de infriade förhoppningarnas och förväntningarnas djupa värme. De höga dygder, den hjärtats godhet, den unga fustinnan medförde till sitt nya fosterland hava där blommat upp med gärningens rika välsignelse. Otaliga äro de filantropiska företag, som hos landsens moder funnit stöd och värn. När därför Sveriges folk ville söka ett uttryck för sin samfälliga hyllning till drottningen på den stundande högtidsdagen, kunde denna näppeligen finna en lyckligare form än den subskriberade gåvans, varigenom ett nationellt bidrag ställdes drottningen till förfogande vid utövandet av hennes rika och mångsidiga välgörenhet.

Få tider hava så väl som vår varit i behov av den stora, offervilliga och klarseende behärthenheten, och få länder hava i detta fall fyllt sitt värv ärorikare än vårt eller haft ett vackrare föredöme än Sverige i sin drottning. Självt ej skonad från djupa sorger under den förhärjande tid, som övergätt världen, har hennes varma hjärta funnit förstälens tysta vägar till andras lidande för att lätta deras bördor. Det är denna kärleksrika sådd som spirat upp och blivit till kärlek igen i vår nations medvetande. Det är genom denna, det svenska folkets tillgivenhet under de gångna åren helt vunnits, vilken nu på den ingående högtidsdagen tager sig uttryck i nationens varma och samfälliga välgångsönsknningar.

Mödrarnes arbete utanför hemmet.

En fråga som väntar på sin lösning.

De stegrade levnadsomkostnaderna, förorsakade dels av tidsförhållandena, dels, och ej i obetydlig mån, av de inom alla samhällslager växande kraven på förbättrade levnadsvillkor driva i ökad utsträckning även husmödrarne ut i förvärvsarbetet. Deras kontanta bidrag till hushållet gör husfäderns ofta tunga försörjningsbörd lättare och höjer väsentligt hemmens levnadsstandard.

Men saken har även sin fränsida. En alltför stor arbetstygnd kommer härigenom att vila på kvinnan, som har att fylla icke blott sina husmoderliga plikter utan även de stora krav yrket ställer på henne. Och vidare! Ett hem, från vilket modern av sitt förvärvsarbete hålles borta en betydande del av dagen, blir för barnen icke ett hem i detta ords hela omfattning, den tillflyktsort där de känna sig hägnade och skyddade, och där deras utveckling försiggår under

förhållande kanske likgiltigt för vederbörande kvinna, men å andra sidan finnes det helt säkert många kvinnor, för vilka framtagnandet av den egna nationaliteten innebär en verklig och smärtsam förlust.

Det har också länge varit ett av kvinnorörelsens önskemål att åt kvinnorna förvärva rätten att vid giftermål med utländingar bibehålla sin nationalitet. Frågan är f. n. aktuell i England, Frankrike och Amerika, där lagförslag i denna riktning framlagts. Amerikanska senaten har för sin del just nu i dagarna godkänt reformen, för vilken de amerikanska kvinnliga sammanslutningarna bedrivit en energisk och framgångsrik propaganda.

För vårt land gäller fortfarande bestämmelsen, att den gifta kvinnan skall dela icke blott sin makes stånd utan även hans nationalitet.

moderns personliga övervakande och ledning.

Dessa olägenheter äro, om icke fullständigt borteliminerade, så dock mindre framträdande i de medelklasserna, där husmodern är verksam ut i förvärvsarbetet. Det finnes där vanligen en duglig tjänarinna anställd, vilken genom sitt handläggande av de husliga sysslorna åtminstone delvis befriar husmodern från omsorgen om dem, och gör det möjligt för henne att ägna större delen av den tid, yrkesarbetet lämnar henne övrig, åt ett personligt umgänge med familjen, ofta i större utsträckning än vad som är möjligt för många av de husmödrar, som hava sin verksamhet uteslutande inom hemmet, men vilka, i saknad av tjänare, se hela sin tid beslagtagen av husliga omsorger. Barnen få på så sätt gottgörelse för de av dagens timmar, som modern av sitt yrkesarbete hålles skild från dem.

Någon dylik motvikt finnes emellertid icke inom arbetarehemmen, där de påpekade olägenheterna därför med hela sin styrka göra sig gällande.

Hustrun går till sitt yrkesarbete tidigt på morgonen och återkommer först sent på eftermiddagen. Man ser hemmet sådant det under tiden står — ostädat, kallt och, utan modern, tomt och ödsligt. Det är icke en lycklig tillflyktsort för barnen — då hägrar gatan med sitt brokiga liv, sitt människovimmel, sina lekande barnflocker som något mycket bättre och roligare, och det blir också där de tillbringa sin tid, dess lärdomar de inhämta. När så modern slutligen återkommer till hemmet, ligger det ogjorda, hopade husliga arbetet och väntar på henne, rengöring, matlagning, tvätt, sömnad o. a. Allt detta, lagt till det ofta tunga dagsarbete, hon redan utfört i sitt yrke, innebär en given överansträngning av natur

Kerstin Lindahls BLOMSTERAFFÄR

Korsgatan 4, Telefon 8462

Rekommenderas!

MERKURTVÄL VIOLA GÖTEBORG

att i förtid slita ut henne och undergräva hennes hälsa, varjämte det hindrar henne att i önskvärd omfattning ägna sig åt barnen. Hon har icke tid för dem, de husliga bestyren lägga beslag på henne, uttröttad som hon är och med ett övermäktigt arbete framför sig, är det förklarligt, om hennes tålmod sviktar och hon känner det som en lättnad, när barnen åter på gatan söka den trevna hemmet icke förmår skänka.

Lärarepersonalen vid våra folkskolor kan berättat hur verkligt förödande arbetarhustrurnas förvärvsarbete utanför hemmet går ut över deras barn, hur försummade dessa bliva, hur bristfälligt eftersedda, hur psykiskt anfrätta av vad gatan lär dem.

Det har också såväl från detta som från andra håll, där man intresserar sig för den uppväxande arbetarungdomens väl, höjts starka röster för att mödrarne inom den arbetande klassen skola befrias från försörjningsarbetet för att bevaras åt hemmen och barnen. Denna lösning av frågan innesluter dock betydande olägenheter. Hur många arbetarehem skulle icke, om de berövades hustrurnas kontanta bidrag, vunnit ute i arbetslivet, se sin ekonomiska ställning väsentligt försämrad och, till hela familjens förfång, tvingas ned till en lägre levnadsstandard med sämre bostäder och kosthåll. Frågan har ju också en nationalekonomisk innebörd. Huvudparten av de kvinnor det här gäller äro verksamma inom industrien och utföra ett produktivt arbete av betydande värde, som landet icke har råd att förlora.

Dessa nackdelar, vilka ligga i tämligen öppen dag, hava föranlett, att man sökt även en annan lösning. Man har sålunda tagit till orda för en omläggning av arbetarehemmens hushållning från enskild till en gemensam, kooperativt bedriven. Man påpekar hur opraktiskt det måste anses och vilket oerhört slöseri med tid och arbetskraft det t. ex. är att i en hyreskasärn, där ett hundratal arbetarefamiljer i hundra husmödrars skola i var sitt kök tillreda maten åt de olika familjerna. Genom en ge-

mensam hushållning i därför särskilt inrättade lokaler skulle proceduren betydligt förenklas och hela arbetet kunna utföras av ett fåtal personer, varjämte avsevärda ekonomiska fördelar skulle vinnas genom i stor skala gjorda billigare inköp. Det faller av sig självt att i en sådan kooperativ hushållning möjlighet skulle förefinns för många andra anordningar till gemensam nytta, t. ex. sådana för omvårdnad och tillsyn av barnen under mödrarnes frånvaro från hemmet.

Antagligt är också, att den föreliggande frågan kommer att lösas på denna väg, vilken synes vara den enda praktiskt framkomliga, men icke desto mindre kan även mot denna lösning tungt vägande invändningar göras såsom synes av den art, vi med benäget tillstånd hämtat ur den avsedda tyska kvinnotidningen "Die Frau" och under rubriken "Familje-hushåll eller hemmens centralisering" återgiva på annan plats i dagens tidning.

Toalettsilver

Handgjord tillverkning

K. Anderson

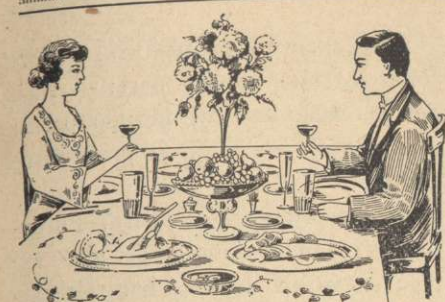
Hörujuvelerare
Östra Hamng. 41. Göteborg.

Offentliga nöjen.
LILLA TEATERN.
Varje afton kl. 8 e. m.
Söndag två förest. kl. 7 o. 9.
En piga bland pigor.

Nya Teatern.
Varje kväll kl. 8:
Revyn.

Slottskogens Friluftsteater.
Direktion: Gerda Thomée och Carl Bäcklund.
Varje afton kl. 8
Fästningsfångarne.
Tel. 12084 kl. 12—2.

Vita Bandet
Slottsskogen
MUSIK VARJE AFTON
av en avdelning ur
Göteborgs Symfoniorkester.

Var lunchar man bäst?
Eggers Sommarterass
Rich Konditori - Restaurant, Korsgatan 13, 1 fr. Tel. 107 79
Stora Teaterns Restaurant Luftigaste och svalaste i staden Tel. 3273
Terassen Sörestklassig konditori och lunchservering.
Vita Bandet Kungsgatan 41 - Telefon 107 89
Vollmers Meeths, Thesalong

En bok
som bör bli välkommen bland husmödrarne är »Hemmets Varukalender», av vilken ett ex. funnit vägen till vår red. Man finner i densamma en mängd upplysningar och praktiska råd ifråga om varuköper för hushållet och hemmet. Kalendern innehåller även en just nu när sommarsolen farit illa med alla färger nyttig kurs i hemfärgning med de bekanta utmärkta Nadco-färgerna.
Stora passioner äro för stora själar, och stora händelser kunna uppfattas endast av dem, som stå i nivå med desamma.
Det är löjligt att uppdelat människor i goda och onda. De äro antingen angenäma eller tråkiga.
Oscar Wilde.

Familjehushåll eller centralisering.

Av *Else Wex.*

Med det mångdubbla försvarandet av hushållens skötsel, bristen på hjälp etc. och det stegrade behovet av hustruns bidrag till familjens försörjning ökas bemödandena att få till stånd en centralisering av hushållningen.

Emellertid är och förblir problemet alltjämt lika olöst som förut. Ännu är kvinnan på många sätt så bunden och ofri, och försvarsarbetet så föga elastiskt, så föga inställt på kvinnans deltagande däri, att en i någon mån allmängiltig lösning av frågan ej kan åstadkommas. Likväl är det nödvändigt, att åtminstone en allmän opinion skapas för lösningen av moderskap och försvarsarbete i form av familjehushållens upplösning genom centralisering av samtliga hushåll, eller bör man under alla omständigheter hålla fast vid familjehushållet, t. o. m. fastän av denna förening alltid följer en nedsättning av kvinnans husliga arbetsförmåga och ett påbörjande av dagliga plikter, som genom alla tekniska hjälpmedel väl kunna underlättas för henne men ej helt avlyftas?

Svaret kommer att bero på, om man tror, att familjehushållet innebar något mera än blott det att medlemmarna underhållas med de ting, som absolut hör till livets uppehälle och nödtorft, det beror på huruvida familjehushållet är ett slags hjälp, representerar något, som ej kan undvaras för äktenskapets och familjens bestånd.

Om man i familjelivet ser »den högsta och innerligaste formen av mänskligt samliv», är genomträngd av den övertygelsen, att familjen är bestämd att vara »den viktigaste vårdanstalten för det inre livets alla krafter», så vill man undvika allt, som skulle kunna leda till familjebandens lösande, och därtill hör även hushållens centralisering. Ännu starkare bli dessa betänkligheter genom erfarenheter från industrien, där det redan visat sig, att mannens ställning till familjen blivit betydligt lösare genom kvinnans bidragande till försörjningen. Att upplösa hushållet skulle betyda ännu ett steg på vägen till denna mannens emancipation, under det dock i stället allt bör göras för att höja och stärka hans ansvarskänslan gentemot hustru och barn.

Det är inte betydelselöst, huruvida de dagliga måltiderna tillredas av »mor» eller hämtas från centralköket, inte en gång om tiden i senare fallet skulle kunna vara väl så billig och god som den hemlagade. Det är här även fråga om ideella värden: den kärleksfulla omsorgen, familjetraditioner o. s. v. Duktiga arbetarhustrur, som under årtionden levat skilda från hemorten, bevara på detta sätt åt sin familj en bit av sitt barndomshem.

Varje rätt, som »brukade lagas därhemma» hjälper till att uppliva minnet av barndom och hem, och häri ligger ett stycke hembygdskultur, som man ej skulle vilja vara förtuten. Omsorgen om familjehushållet stärker kvinnans hembildande förmåga. Hon ger åt hemmet den helt personliga prägel, som särskiljer det från alla andra, detta som inger man och barn en trygg känsla av den för yttervärlden slutna husliga gemenskapen (»husvärmen»). Frågan, om kvinnans övriga redan omnämnda husliga arbete kan undvaras, måste väl i de flesta fall besvaras med nej. Man kan tänka sig, att hos andliga högtstående människor den andliga luft som bildar hematmosfären, kan utströmma från kvinnans personlighet allenast, men genomsnittsmannen kommer nog aldrig att nöja sig utan hustruns personliga omsorg i rent materiella saker, och med denna gamla tradition måste vi räkna.

Då alltså åtskilliga svårigheter skulle uppstå genom familjehushållets upplösning, är det ej mer än rättvist, att samhället söker bereda kvinnan all möjlig lättnad från den börda, som följningen av hushåll och yrke pålägger henne. Därtill skulle i främsta rummet hör, att staten och folkhushållningen ej blott tälde kvinnan som medarbetarska utan fullt medvetet ställde det så, att kvinnan och moderns krafter kunde helt utnyttjas för hennes tvåfaldiga gärning. Detta skulle betyda, att tillträdet till alla de yrken, som äro lämpade att förena försvarsarbete och moderskap så mycket som möjligt underlättades för kvinnan, och vidare att elastiska bestämmelser skapades, som skulle sätta kvinnan i stånd att lämna försvarsarbetet till en tid, då detta vore nödvändigt för utövande av moderskapsplikt med tryggad utsikt till att återfå arbetet längre fram.

I trots av all vår tids flykt från hemmen förbliver dock kvinnans skönaste och djupaste lycka, moderskapet, innerligt förbundet med skötandet av familjehushållet. Det måste beredas plats för moderskapet i vår folkhushållning, om vi ej skola gå under som folk.

I vår allt schematiserande tid måste här, som sagt, uttänkas en tänjbar formel, som möjliggör ett kvinnans tillfälliga avskiljande från försvarsarbetet ej blott för moderskapstiden i trängre mening utan även för den tid, som fordras för att sköta det späda barnet. Ingen barnkrubba eller Kindergarten kan för den lilla ersätta det egna hemmet, naturligtvis under förutsättning, att det är fråga om ett verkligt hem och en förstärkt mor. Men ännu högre än fördelen för barnet måste man i detta fall uppskatta det sedliga inflytandet på

HÖSTEN STUNDAR!

Färga Edra urblekta gardiner, draperier och andra plagg med

Marknadens hittills överträffade och billigaste hemfärg. Fråga Eder handlande eller tillskrio

A.-B. NADCO, GÖTEBORG.

föräldrarna, framför allt i form av starkt ansvarskänsla. Glädjen över den lille, de offer, som måste göras för hans skull, äro starka makter, som ej kunna undvaras för människornas sedliga uppfostran.

Naturligtvis måste vid allt detta förutsättas, att det är fråga om familjer, som tillhöra den bättre arbetarklassen, och vilkas bostad och övriga levnadsförhållanden möjliggör ett lyckligt familjeliv. Då omständigheterna äro sådana, att ett hem i denna mening ej existerar, så måste med all makt arbetas på att få denna grundval till stånd och därmed första möjligheten till utveckling av kvinnans hembildande förmåga, som utgör kärnan i alla de säregna värden, som tillhöra familjelivet.

Å andra sidan kan även kvinnans arbete underlättas utan att familjehushållet upplöses. Man kunde t. ex. tillförsäkra henne möjligheten att erbjuda en yrkesutbildning, som på förhand tar den dubbla uppgiften med i räkningen, och varigenom varje flicka meddelades alla de kunskaper och färdigheter, som sedermera så ofantligt mycket underlättas en rationell hushållning. Vad som här på detta område inbesparas i utbildningskostnader, kommer längre fram att hundrafalt förslösas i fråga om folkets kraft och hälsa, och de värden, som stå i samband med nationalekonomien.

Husmoderns arbete skulle också kunna underlättas genom tillgång till födoämnen, som vore beredda för så omedelbar användning som möjligt. Om husmodern kan få köpa rengjord grönsaker, skidfruktspreparat, konserver av alla slag, då äro med tillhjälp av gas, koklådor o. s. v. hushållsbestyren betydligt underlättade. Hårtill skulle kunna läggas gemensamma tvättstugor, gemensamma rum för lappning och lagning o. d. Hur långt man kan gå i detta fall utan att beröva hemmet dess personliga prägel, skall erfarenheten säga, isynnerhet som det kommer att överlämnas åt den enskilda husmoderns eget omdöme, hur långt hon vill begagna sig av det som erbjudes. Härvidlag bör man räkna med den yrkesmässigt utbildade, som ensam har frihet att överblicka och välja.

(Autoriserad översättning ur »Die Frau».)

Victor Swenson & Co

Manufaktur- & Kappaffär
35 Kungsgatan 35.

KAPPOR, DRÄKTER & KLÄDNINGSTYGER.

Stort och väl sorterat lager av Kläden, Scheviot, Siden m. m. för Kappor och Dräkter.

Det bästa tvättmedlet för fina och ömtåliga kläder är

Gummans Flingor

Björnstjerne

Björnssons brev

med inledning och upplysningar av Halvdan Koht.

Det är en svår konst att med urskillning utge en människas brev inom de första 10—15 åren efter hennes död. Därtill fordras stor takt och finkänslighet för att ej sära anhöriga och ännu levande personer. Och utgivaren måste ha djup kännedom om brevskrivaren för att göra det rätta urvalet av brev. När brevens antal är så stort som fallet är med Björnstjerne Björnsons, vilka uppgå till omkring 30,000, då blir uppgiften hisnande.

Men professor Koht har lyckats över allt beröm i de hittills utgivna fyra delarne av Björnsons brev. De två första, som utkommo två år efter diktarens död, kallas *Gro-Tid* och omfatta åren 1857—1870. De två senare, nyligen utkomna äro kallade *Brytnings-Ar* och hinna ej längre än till 1878, fastän de innehålla 232 brev.

Båda samlingarne äro försedda med ypperliga inledningar, som ge historisk och biografisk vägledning och upplysning av högsta värde. Utgivaren har med kärlek och beundran gått till sitt verk och ger en i all sin korthet förträfflig bild av Björnson.
A. M. H.

HVAR 8 DAG

»en verkligt förstklassig illustrerad tidskrift — — — — —»
» — — med gedigen och fint kultiverad ton — — — — —»
SÄGER DAGSPRESSEN

Bör ej saknas i något svenskt hem!
PRENUMERERA Å NÄRMASTE POSTANSTÄLT ELLER BOKHÄNDEL!

Barnäktenskap i England.

Från England berättas, att de tidiga äktenskapen där under de senaste åren i ofantlig grad ökats. Man kan i många fall tala om rena barnäktenskap, där de båda kontrahenterna äro långt nere i ton-åren. Den engelska giftermålslagen, som helt säkert är av hög ålder, tillåter äktenskap för pojkar, som fyllt 14 år och för flickor, som passerat den tolfte årsdagen. Den engelska ungdomen slungades under krigsåren ut i arbetet, vände sig vid självständighet, brådmognade väl också under de nervslitande förhållandena. Den trivs icke längre i föräldrahemmet, utan längtar efter friheten i det egna boet. Den inledande bekantskapen mellan de unga sker vanligen i de offentliga danslokalerne eller andra nöjesetablissemang, känslan flammast hastigt upp, förlovnings ingås, bröllop hålles, och hur händelserna sedan utveckla sig, ja, det får ju tiden utvisa.

För eller mot förbudet.

De utlovade båda artiklarna »för och mot» i förbudsfrågan hava tyvärr icke kunnat införas i dagens nummer på grund av att »mot-artikeln» ännu icke kommit oss tillhanda. Författarinnan av »för-artikeln» har uttalat en bestämd önskan om artiklarnes samtidiga införande.

Svensk
MAKARONI
borde vara svensk nationalrätt
välsmakande närande
lätt att tillaga
hållbar.

27 AUGUSTI
SKALL MAN UPPAMMA SPIONER OCH ANGVARE GENOM ATT INFÖRA FÖRBUD?

Vid Rhen och Mosel.

Resebrev till Kvinnornas Tidning.

Resebrev till Kvinnornas Tidning.
Solen steg strålände upp över Tannus, men över Rhen låg vit dimma, ett säkert tecken på vackert väder. Frukosten intogs i hast, med ett öra lyssnande utåt trädgårdsgrunden, där det väntade stadsbudet skulle uppenbara sig. Han hade svurit heligt att komma i god tid, men — med det modärna republikanska Tysklands oavhängighet uteblev han alldeles, och vi fingo i hast packa vårt bagage på en liten handvagn och dra' åstad till spårvagnshållplatsen. Vi anlände i grevens tid — vagnen fick slängas in i borgmästarens trädgård tills vidare — (hans förvånade krumnäsa visade sig ett ögonblick i gardinöppningen vid vår energiska ringning), och så hade vi börjat vår resa. Där nere vid Rhenstranden låg

ett litet franskt krigskepp — »rekvierat» förstas! En tjock rödbrusig »högre» officer rullade ombord, man stod uppställd på däck, och »musiken» spelade. Det är nästan en förolämpning mot allt vad musik heter, att kalla dessa skärande missljud musik. Kronan på det hela var Marseljäsens, utförd på visselpipa, och hjulångaren paddlade sig nedåt floden. Vår ångare kom flåsande från Mainz — de äro alla »paddlare» — och det var en både talrik och munter skara som strömmade ombord. En sångförening var däribland och deras outtröttliga stämmor gjorde färden dubbel angenäm. — En färd på Rhen mellan dess täcka, delvis vitt romaniska och natursköna stränder, är på en sådan dag en verklig njutning. Alla de små nätta städerna i Rheingau med sina vackra villor och här och där något förfallet torn, tills man passerat Bingen och glidit fram under Hindenburg-bron (som fransmännen alltid hota med att rasera!) — Där ligger Rudesheim med sina härliga vinberg, de äldsta i Tyskland; det var där i en skyddad vinkel av skiffer-bergen, som Karl d. store lät

plantera de första vinstockarna vid Rhen. På krönet där uppe står Germania med lyftat svärd, segermonumentet från 1870—71 års krig, det berömda »Niederwald-Denkmal». Även det ha de franske hotat störta ned i Rhen, men det vore, vad deras egen Talleyrand brukade säga: »Värre än ett brott, — det vore en dumhet», och denna vandalism bleve ännu en länk och icke den minst starka i den kedja av hat, på vilken de stundeligen smida. Men ännu så länge står »Germania» där. Monumentet är prytt av flera reliefer, varav en framställer de båda floderna »Rhen och Mosel» — en gammal man och en ung förtjusande kvinna. Detta, såsom alla modärna jättemonument, är överlastat, men det vittnar om tyskarnas nationalkärlek och stolthet, som nog ännu fortlever trots bitter smälek och förtryck.
Nedanför Niederwald ligger den romantiska ruinen Ehrenfels med ett av de mest undersköna lägen vid Rhen. Det tyckes inbjuda fantasien att syssla med saga och romantik. Ett stycke högre åt norr är Pfalz, tullborgen i Rhen, som ser ut som

ett pansarskepp och leder tanken tillbaka till tionde Gustaf. På andra sidan, Mäuseturm, med sin ohyggliga saga om den grymme biskopen, som lät de fattiga förgås av hunger, och själv blev uppäten av råttor i just detta torn.
Loreley! Heinrich Heines dikt kommer osökt i tankarne, och där nerifrån undre däck intonerar sångkören: »Ich weiss nicht, was soll es bedeuten, dass ich so traurig bin». Ingen fé sitter nu på klippan och kammar sitt gyllenröda hår, men ännu händer nog i en stormig höstnatt, att någon farkost förliser på de farliga undervattensklipporna bredvid farleden.
Burg »Katz» med sitt underbara läge är strax norr om Loreley. Vänligt vinkade oss en vit duk tillmötes från dess altan. Vi voro ditbjudna på middag och avbröto vår resa i St. Goar. En liten färja knogade över Rhen med oss, och sedan knogade vi upp för det branta berget, som krönes av riddarborgen. Den var, som alla Rhens riddarborgar varit, halft förfallen och delvis i ruiner, men köptes och skänktes för c:a 30 år sedan åt

**Sänd Eder TVÄTT till
Tvätthanstalten Västkusten**
Vegagatan 46, Göteborg. Tel. 1443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans

Köp svenska varor!

Gyllenhammars
UNDÉRBARA
HAVRE-MUST
Bästa medel mot matsyra.
För ÄLDNINGAR, VUXNA OCH BARN.

BRÄUTIGAMS KONDITORI
REKOMMENDERAS

Ett förtydligande.

Bästa Kvinnornas Tidning!

Min bror, som är kontorist, ringde upp mig i dag och citerade med lindrig förgärlighet i stämman en passus ur min artikel "En äkta mans syn på saken" i n:r 29 av "Kvinnornas Tidning".
"För övrigt — genomsnittsamernkanens mentala attityd, navt snobbistisk, förgäpade i allt yttre sken — en butiksflickas eller kontorists aptit på yttre förfining utan minsta aning om inre kultur." Ifall någon medlem av dessa två stora kårer skulle ringa upp till Er och förarga sig över min svapande förkastelse, vill jag ha sagt att tre ord och ett kommatecken bortfallit vid korrekturläsningen eller sättnings av min artikel. Det skulle i stället stått: "ett halvutbildad, amerikansk butiksflicka- eller kontoristideal, aptit" etc. Sen får jag stå för min ord mot eventuella amerikanska invändningar. Men Gud bevara mig för att uttala mig så om den svenska kon-

Vackra Gångmattor.
Platsens största sortering.
Lägsta priser.
A.-B. Carl Johansson,
KUNGSTORGET.

torist- eller butiksförökaren, som jag av erfarenhet vet innehåller mycket både bildning och bildningssträvan. Naturligtvis finns även där dyrkare av "film och även skenkultur", men antagligen inte mer än bland andra kårer.

Skälvik 19 juli 1922.

Anna-Lena Elgström.

GARDINER

Största urval. — Lägsta priser.

A.-B. CARL JOHANSSON,
KUNGSTORGET 2.

Holger Bille
TANDKLINIK

Vitfeltsplatsen 1 B. Tel. 19340. Göteborg.
(Nytt emot Engelska kyrkan).
Mottagningstid vard. 10—3, sönd. 11—12.
Specialité: Löständer alla slag. Guld-
arbeten, guldbryggor och
guldstiftänder.
Resande kunna erhålla sina arbeten på dagen.

De Damer

som önska moderna, bekväma först-
klassiga skodon till möjligast läpsta
priser köpa hos

Hedströms

Södra Larmgatan 11.

Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

förskylt tillskyndad dödsfara offer, utan en man i sin fulla kraft och med besinnning nog att vid den annalkande faran varnande upplyfta armarna för att därigenom häjda den mot honom framrusande bilen. Härvid erbjuder sig emellertid det tragiska skådespelet att den man som framför bilen så helt och hållet förlorar sin sinnesnärvaro att någon återvändo ej är möjlig. När handbromsen i sista ögonblicket tillgripes av den bredvid honom sittande instruktören, verkar denna ej, varje möjlighet att avstyra tragedien är förlorad och ett människoliv mejas utan barmhärtighet ned.

Det är upprörande att ett dylikt sorgligt olycksfall alltid skall inträffa innan ett av allmänheten länge påtalat missbruk stävjas. Det är överhuvudtaget ett i högsta grad anmärkningsvärt förhållande att i en stad med så föga invecklat trafikväsen som Göteborg en sådan rad av bilolyckshändelser ständigt inträffa.

Men saken blir mindre märkvärdig sedan man inriktat sin uppmärksamhet på bilarnas sällsynt vårdlösa framfart i rikets andra stad — detta icke minst vid spårvagnshållplatserna. Det är ju fullkomligt meningslöst, att bilarna, som skulle vara kommunikationens befäring, ställas i människolighetens tjänst, nu i stället genom o-tillfredsställande reglering äro hela samhällets skräck. Och icke bara samhällets utan även landsbygdens, som på mångahanda sätt får lida av deras framfart.

Allmänhetens missnöje är i detta fall redan räkat till brädden. Men missförhållandena fortvara likafullt. Först när en människa ligger död, skördad från de sina i förtid, stannar man en stund betänksam.
Men när blir något gjort — icke för att ursäkta redan inträffade och obotliga olyckor — utan för att på ett effektivt sätt förebygga att nya skola ske?

Det är på hög tid att denna fråga får ett reglerat och för allmänhetens krav fullt tillfredsställande svar.

Trafikant.

'Fru Carl Otto Larson'

I Amerika finns en förening: "The Lucy-Stone-Liga", bestående huvudsakligen av ledande kvinnor inom konstens, litteraturens och vetenskapens värld. Namnet kommer från Lucy Stone, en av de tidigare "kvinnorätt-kvinnorna", som uttalade satsen: "Mitt namn är en sinnebild av min egen personlighet, och intet skall förmå mig att uppgiva det". Detta var redan år 1855, och hennes tanke har vunnit många både anhängarinnor

stanna över natten, och där är ett rörligt liv med processioner, fackeltåg, musik och en livlig köpenskap mest med vaxljus, små helgonbilder och amuletter. Högt uppe på bergslutningen ligger två borgar mycket nära varandra, och mellan dem en jättehög mur, och legenden berättar om tvenne bröder, kärlek, hat, envig en natt i månskenet. Både föllo och hon gick i kloster.
Marksburg har också ett hänförande läge. Den är den enda riddarborg vid Rhen, som alltid varit bebodd, och är inredd till museum. Dess historia går tillbaka till 8:de årh. Där finns också åtskilliga minnen från svenskarnes huserande under 30-åriga kriget, bl. a. en gammal kista med ett ytterst konstigt jättestort läs.
Coblentz ligger vänligt och obetydligt vid Mosels inflöde i Rhen, och just där floderna mötas på det s. k. Deutsches Eck, står en jättestat av Wilhelm d. I till häst. Hästen föres av en "Nike" till fots! (En segergudinna borde väl flyga?) och dessutom har hon en mängd bagage att släpa på: ett kolossalt hyende med

TREVLIG och INTRESSANT

FÄRSKA NYHETER VÄRDEFULLT INNEHÅLL

GÖTEBORGS MORGONPOST

Den största morgontidningen

Ziwertz' Momentan

färgmedel för ögonbryn, hår och skägg. Ögonblickligt verkan. Faller ej vid tvättning. För hålsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwertz'z Efr.,
Lorenbergsgatan No 7, Göteborg. — Tel. 1098

och anhängare, som söka inverka på lagstiftningen därhän, att en gift kvinna skall ha rätt att bibehålla sitt eget flicknamn och att detta blir lagligt gällande t. ex. vid undertecknandet av officiella papper, vid köp o. s. v.

Medlemmarne av ligan förkasta titlarna "fru" och "fröken", och låta sig tilltalas endast med båda sina namn, dopnamnet och fadersnamnet. Emotaga inga brev, som icke äro så adresserade. Tjänstefolket får även order att kalla matmodern så, och barnen vänjas därtill.

En bankett har nyligen hållits i Newyork, där 200 medlemmar av föreningen voro närvarande. Ruth

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.

Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljus hembrevliga rum. Moderata priser. Försöksklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Damblusar

Klädnigar och Kjolar köpes bäst och billigast i

O. F. Hultbergs Blusaffär,
Husargatan 40.
Obs! Blusar från 4.50, Klädnigar 8.75. Egna tyger emottages för sömnad.

NU INKOMMET,
till dagens lägsta priser!

Handvävda, färgäkt Bomullstygger, stor sortering. Ylletyger, Viyella, Flaneler, till klädnigar och blusar. Blekta och oblekta Vänvader, bästa fabrikt, med stor rabatt å stycke. Prima kulörta Skjorttyger, Möbelytger, Gardiner, Borddukar, Bolstervar, Sängtäcken, Linnevävnader, Handdukar och Dukttyger, bästa kvalitéer. Lahmans Herr- och Damunderkläder. Strumpor. Snörlov. Näsdukar. Förkläden. Prima Bomulls- och Ullgarner.

Bertha Anderson,

15 Korsgatan 15

Husmödrar

När Ni lägger in säll eller grönsaker använd då endast

Vinägrons Ättiksprit.

Marknadens billigaste. — Numerera öoverträffad i kvalitet och styrka.

Hale, som presiderade, talade om förlusten av flicknamnet vid giftermål såsom: "Ett tecken till personlighetens undertryckande genom äktenskapet; en kvarleva från de mörka dagar, då kvinnan ansågs som mannens personliga tillhörighet."

Denna tanke att även efter giftermålet förbli en särskild individ med eget namn är obekant för de flesta svenska kvinnor. Hur många är det icke, som göra ännu mer än vad lagen bjuder och helt anspråklöst fullständigt utplåna sig själva genom att offra även sitt förnamn för att i stället utåt världen antaga mannens. "Fru Karl Otto Peterson", "fru Johannes Blomsterblad" t. ex.! Längre i självuppgivelse kan en mänsklig varels knappast gå.

Fru Andersson: — Ja, mina damer, säg vad ni vill om fru Flycht, men ett utmärkt samtalsämne är hon!

Kräfter

inkomma nu varje dag i

Fiskhallen Grönsakstorget
till billigaste priser.

Tel. 5438, 5436. Filial Bazar Alliance 15324

Verner Magnusson
Kött- & Fläskaffär

Bazar Alliance 42-43. Tel. 10628.

rekommenderas till ärade husmödrar.

Rökt Lax,

Konserver, Ost, Smör och Ägg i

Bazar Alliance No 55 o. 60

Högaktningsfullt A. Magnusson.

Tel. 4570 till båda butikerna.

Konstapeln till professorn som försöker att läsa upp en port: — Nää, det går nog inte att få upp porten med den där — det är ju professorns cigarr.

Professorn: — Min cigarr? Förunderligt! Hm — jaha — det gives endast en förklaring, jag har rökt upp min portnyckel!

Mild och behaglig

Äro de mest utmärkade egenskaperna hos YVY-tvålen, och förvånande äro de resultat, som uppnås vid ständigt begagnande; den skära, matta tient i hyn framträder inom kort. YVY-tvålen är och förblir allas favorit, när ett behagligt yttre vill bevaras för framtiden.

YVY-tvålen säljes i alla affärer i hela landet.

Osterlin & Ulriksson,
Kem.-tekn. fabrik, Ystad.

A.-B. Herkules Skodon,

Kungsgatan 45. Tel. 1900.
Rikt urval. Billigaste priser.

Telefonnumret

KVINNORNAS TIDNING
är
18070

A. S. Nilssons
Blomsteraffär

Linnégatan 31

Tel. 40572

Rekommenderas
Kransar
Buketter
i alla PRISLÅGEN.

ARLA MJÖLK
Distribution på glasflaskor
Tel. 8578, 3699

ARLA MJÖLKSERVERING
Drottninggatan 13. Tel. 9096.

liga kärll, men skattkammaren visar icke mer sedan krigets början; jag tvivlar på, att skatterna äro kvar där. De kloka "fäderna" ha nog funnit ett säkrare hemligt förvaringsrum mot både fiendens och revolutionens "skattsökare".

A. C.

Herr Edvardson, som i ensam höghet residerar i stadsråningen medan familjen rekreerar sig vid badort, skriver till sin fru: — Hur kan du tro, att jag icke med glans reder upp mina frukostar på egen hand?? Det har alltid förvänat mig, att du anser hushållsarbetet som något så märkvärdigt invecklat. — Var lugn, det går lekande lätt för mig. Det är bara det, att jag nu använt hela den gamla servisen, så att icke ett enda kärll mer är rent, varföre jag ser mig nödsakad att köpa en ny servis.

Med tusen hälsningar till dig och barnen alltid

Din evige Emanuel.